

POZNÁMKY A ŠPLECHY ZO STRETKA

Prečo by som sa mal Boha báť? Ja z Boha strach nemám...!

Stát' zoči-voči Bohu je ako stát' pred obrovským tigrom: Bez ohľadu na to, že je to tiger milý a má rád ľudí a majiteľ nám vraví, že sa nemusíme báť, že nám neublíži, cítíme pred ním rešpekt. Vidíme, aký je veľký, silný, vidíme jeho laby, pazúry, zuby... A aj keď k nemu pristúpime a pohladkáme ho, predsa, najmä zo začiatku, cítíme v sebe bázeň. Ved' nás poľahky môže zabiť, ak sa mu zachce...

Obdobne Boh sám osebe je hrozivý. Desivý. Jeho Moc, Jeho Veľkosť,... to všetko je samo v sebe ohromujúce a naháňajúce strach. O to viac potom dokážeme oceniť fakt, že tento Boh sa rozhodol pri tom všetkom byť našim priateľom. Dokonca skutočným Otcom. Že nás, maličkých a bezmocných, berie vážne, rešpektuje, ctí, pri tom všetkom rozdiel, ktorý medzi nami je – že totiž On je všetkým a my sme ničím...

TOTO JE ONÁ BÁZEŇ PRED BOHOM:

- Uvedomenie si, KTO JE ON – obrovský, nesmierny, nekonečne nás prevyšujúci mocou, schopnosťami, vznešenosťou, životom, všetkým;
- uvedomenie si, KTO SOM JA – maličké ničotné naničovaté nič, ktoré dokonca svojimi hriechmi a vzurnosťou a pýchou bláznivo provokujem a dráždim Boha, od ktorého ľubovôle pritom úplne a vo všetkom závisím;
- a nakoniec uvedomenie si, že NAPRIEK TOMU VŠETKÉMU ON MA MILUJE – nie z nejakej slabosti, ale plne vedome, slobodne, pretože so mnou súcití, rozhodol sa voči mne pre postoj nepochopiteľného milosrdenstva a prajnosti.

Bez toho by fráza „Boh ma miluje“, „Boh je môj Otec“ ostala len frázou.

Kým si neuvedomíme, nakoľko to len ako malí a slabí ľudia dokážeme, tento obrovský rozdiel medzi nami a Bohom...

Kým si neuvedomíme, že Boh vôbec nemusí byť voči nám ani milý, ani prajný, ani zhovievavý, ba že si nás vôbec nemusí ani všímať, že pre Neho naozaj v tomto smere nič neznamenáme, nič Mu nemôžeme dať, ničím prospieť, sme Mu úplne nanič a zbytoční...

Kým si neuvedomíme, že svojim hriechom sme Bohu dokonca skôr akoby na obtiaž, asi ako nepríjemný hmyz, lezúci kdesi v kúte Jeho záhrady – a súčasne sme úplne neschopní a bezmocní voči čomukoľvek, čo by si zmyslel s nami urobiť (ako v symbolickom príbehu vysvetľuje Biblia na samom svojom začiatku, keď hovorí o Potope a vyhubení ľudstva pre Boha tak prostom a jednoduchom, ako keď človek utopí pár drobných mačeničiek)...

... dovtedy naozaj nedokážeme plne prežiť a pochopiť a uvedomiť si, aká ohromná a neskutočná vec to je, že tento strašlivý, hrôzu a des naháňajúci Boh, pred ktorým stojíme – „*chvelo sa mi vnútro, ... triasli sa mi pery, rozklad mi vnikal do kostí a nohy sa mi chveli*“ (Abak 3,16 SSV), píše prorok, ktorý zažíva toto uvedomenie si pri pohľade na Boha – že tento Boh sa nad nami zmiloval, ujal sa nás, zdvihol nás a povýšil nás k sebe a jedná s nami vo svojej láske akoby sme Mu boli rovní!

NEJDE TEDA O TO mať z Boha strach. IDE O TO uvedomiť si, akou obrovskou a neskutočne ohromujúcou a ani trochu nie samozrejmosťou vecou je to, že tento strach z Boha mať nemusíme a že k niekomu takému ako je Boh môžeme bez strachu a bez hrôzy pristupovať a byť Jeho priateľmi, deťmi, v Jeho láske k nám a našej k Nemu, ako vraví Písmo: „*A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.*“¹⁷ *Láska v nás je dokonalá v tom, že máme dôveru v deň súdu, lebo ako je on, tak sme aj my na tomto svete.*¹⁸ *V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske.*“ (1 Jn 4,16-18 SSV)

Čo presne znamená rozjímať a meditovať?

ROZJÍMANIE je uvažovanie. Tieto naše katechézky sú vo svojej podstate takýmto rozjímaním – pokiaľ si ich len povrchno neprečítame, ale sa nad nimi zamyslíme, aj s pomocou tipov, ktoré k nim sú priložené.

MEDITÁCIA je potom snahou o skutočné a hlboké uvedomenie si tohto všetkého. Napríklad v dnešnej katechézke si môžem sám pred sebou vnútri položiť otázky: *Aký je to pocit, stát' pred týmto ohromným Bohom? Aký je to pocit byť Jeho snom/dcérou? Aký je to pocit byť dedičom tohto Boha? Byť Božím vyvolencom, milovaným a vzácnym v Božích očiach?* A každú z týchto vecí v sebe čo najviac prežiť, uvedomiť si, precítiť... Cieľom meditácie je zmeniť naše srdce. Rozjímanie mení náš rozum, ale nie srdce. Rozumom vieme, že Boh je strašne veľký a je nás Otec a aj chápeme, že je to úžasná vec – ale ostávame stále chladní, nedojíma nás to, ani k slzám nevedie. Ba viac, kdesi v srdci, v podvedomí, ešte stále prežívajú naše staré predstavy, kde Boh najskôr stále je akýmsi *pánbičkom*, nejaký *človekom* tam kdesi za oblakmi, trochu väčším od nás, ale inak ako my, ľudia, stále tam prežíva naša stará neistota voči Bohu, stará nedôvera,... Meditácia má za cieľ to, čo sme uvažovaním v rozjímaní zistili, preniesť do nášho srdca rečou, ktorej rozumie a to je reč emócií, zážitkov. Preto v meditácii usilujeme o čo najhlbšie prežitie, precítenie, uvedomenie si toho, čo sme v rozjímaní spoznali.

Lepšie nám to, o čo v meditácii a *uvedomení* ide, pomôže pochopiť jeden japonský príbeh:

V počátkoch období Meidži žil známy zápasník jménem O-nami, Velké vlny. O-nami byl velmi silný a ovládal zápasnické umění. V neveřejných zápasech dokázal porazit i svého učitele, ale na veřejnosti byl tak stydlivý, že prohrál i se svými žáky. O-nami cítil, že by měl požádat o pomoc mistra Zenu. Jelikož Hakuju, potulný učitel Zenu, zrovna pobýval v nedalekém chrámu, vypravil se O-nami k němu a vyprávěl mu o svých těžkostech. "Tvě jméno je Velké vlny", řekl učitel, "tedy zůstaň na noc v tomto klášteře. Představuj si, že jsi těmi velkými vlnami. Už nejsi zápasníkem, který se bojí. Jsi těmi Velkými vlnami, které smetou a pohltí vše, co jim stojí v cestě. Učiň tak a budeš největším zápasníkem v zemi." Učitel odpočíval. O-nami seděl v meditační pozici pokoušeje se vžít do představy sebe jako vlny. Myslel na mnoho rozličných věcí. Ale postupně se více a více vcítil do vln. Jak noc plynula, vlny se stávaly většími a většími. Smetly květiny z váz. Dokonce odplavily Buddhu z oltáře. Před svítáním nezbylo z kláštera

nic, všude se rozprostíralo jen obrovské pohybující se moře. Ráno našel učitel O-namiho meditujícího s lehkým úsměvem na tváři. Poklepal mu na rameno: "Nyní už tě nic nemůže vyrušit", řekl. "Jsi těmi vlnami. Smeteš všechno před sebou. " Ještě téhož dne se O-nami zúčastnil zápasnického turnaje a zvítězil. Od té doby jej nikdo v Japonsku nedokázal porazit.

Toto je uvedomenie. Presne o toto ide v meditácii aj nám. Aby to, čo sme rozumom spoznali, sme si takto v srdci, v hĺbke, aj uvedomili, stotožnili sa s tým, *stali sa tým...*